

De European Business Wallet als bouwsteen voor de digitale economie

PostNL verwelkomt het voorstel voor de European Business Wallet en de verdere ontwikkeling van het Europese digitale-identiteits- en vertrouwensstelsel onder eIDAS 2.0. Wij zien deze ontwikkeling niet alleen als een technische of juridische opgave, maar als een belangrijke bouwsteen voor een veilige, efficiënte en concurrerende digitale economie. Betrouwbare digitale identiteit en vertrouwen in digitale interacties zijn daarbij randvoorwaarden voor verdere digitalisering, innovatie en economische groei. Zij maken het mogelijk dat burgers, bedrijven en overheden ook digitaal met zekerheid met elkaar kunnen handelen.

De maatschappelijke uitdaging gaat daarbij verder dan digitale identificatie alleen: burgers, bedrijven en overheden moeten ook veilig kunnen communiceren, handelen en transacties aantoonbaar kunnen afronden. Een betrouwbare digitale identiteit is daarmee niet het eindpunt, maar het begin van een betrouwbare digitale interactie.

Eén interoperabel vertrouwensstelsel

De European Business Wallet en de persoonlijke European Digital Identity Wallet hebben verschillende functies. De Business Wallet geeft zekerheid over organisaties, vertegenwoordigers en bevoegdheden. Een persoonlijke wallet stelt burgers in staat hun identiteit en relevante gegevens gecontroleerd aan te tonen.

In de praktijk komen deze werelden voortdurend samen. Een medewerker handelt namens een bedrijf, een webshop doet zaken met een consument en een bezorgdienst draagt een zending over aan een ontvanger.

De grootste waarde ontstaat wanneer Business Wallets, persoonlijke wallets en eIDAS-vertrouwensdiensten open en interoperabel samenwerken. Zo kan binnen één digitale keten betrouwbaar worden vastgesteld wie handelt, namens wie, welke gegevens nodig zijn en of communicatie, transacties of overdrachten aantoonbaar zijn afgerond. Dat maakt processen veiliger en eenvoudiger en ondersteunt dataminimalisatie: burgers delen alleen wat nodig is en organisaties hoeven minder persoonsgegevens zelf te verzamelen en te bewaren.

Van identiteit naar communicatie en handelen

Bij de verdere ontwikkeling van het stelsel verdient ook veilige digitale communicatie aandacht. Belangrijke digitale communicatie is vandaag versnipperd over verschillende kanalen. Voor burgers en bedrijven is daardoor niet altijd duidelijk waar betrouwbare communicatie plaatsvindt en of een bericht authentiek is. Door phishing, identiteitsfraude en AI-gegenereerde content wordt dat vraagstuk steeds urgenter.

De combinatie van wallets en eIDAS-vertrouwensdiensten maakt een volgende stap mogelijk: van betrouwbaar identificeren naar betrouwbaar ontvangen, communiceren, handelen en aantoonbaar afronden. Dit betekent niet dat één centrale omgeving of één aanbieder al deze functies moet vervullen. Juist open standaarden en interoperabiliteit tussen publieke en private oplossingen zijn daarin essentieel.

Concrete toepassingen

PostNL ziet verschillende toepassingen waarin deze infrastructuur maatschappelijke en economische waarde kan creëren.

Zakelijke dienstverlening. De Business Wallet kan onboarding- en verificatieprocessen vereenvoudigen doordat betrouwbaar kan worden vastgesteld welke organisatie handelt en wie namens die organisatie bevoegd is.

Online aankopen en betrouwbare overdracht. Business Wallets kunnen zekerheid bieden over de identiteit en bevoegdheden van ondernemingen, terwijl consumenten via een persoonlijke wallet alleen de voor een transactie noodzakelijke gegevens kunnen aantonen, zoals leeftijd, identiteit of adres. Daarmee kunnen processen als checkout, leeftijdsverificatie en de overdracht van goederen veiliger en eenvoudiger worden, zonder dat organisaties meer persoonsgegevens hoeven te verzamelen dan nodig is.

Veilige digitale communicatie. Documenten, contracten, kennisgevingen en andere belangrijke berichten kunnen aantoonbaar van de juiste afzender afkomstig zijn en veilig bij de juiste ontvanger terechtkomen.

De waarde zit daarmee niet alleen in de wallet zelf, maar vooral in de toepassingen en ecosystemen die ermee mogelijk worden.

Kansen vragen om publieke waarborgen

Voor brede adoptie moeten burgers en bedrijven het stelsel kunnen vertrouwen. Dat vraagt om interoperabiliteit en open standaarden, sterke waarborgen voor veiligheid, privacy en toezicht, keuzevrijheid en portabiliteit tussen aanbieders en voldoende toegankelijkheid voor burgers die niet volledig digitaal kunnen of willen deelnemen. Digitale en fysieke dienstverlening kunnen elkaar daarbij aanvullen.

Publieke regie en private innovatie

De overheid heeft een belangrijke rol bij het borgen van publieke waarden, standaarden, toezicht en veilige toegang tot betrouwbare publieke bronnen. Tegelijkertijd zal brede toepassing van wallets niet alleen vanuit de overheid ontstaan. Marktpartijen spelen een cruciale rol bij het ontwikkelen van technologie, het vertalen daarvan naar concrete toepassingen voor burgers en bedrijven en het realiseren van schaal.

Juist doordat private partijen actief zijn in verschillende sectoren, klantprocessen en gebruikssituaties, kunnen zij nieuwe toepassingen ontwikkelen en deze breed opschalen. De overheid kan dit versterken door walletvoorzieningen tijdig in relevante publieke processen te accepteren en betrouwbare bronnen veilig toegankelijk te maken. Dat vergroot herkenbaarheid en vertrouwen en verlaagt de drempel voor verdere investeringen en toepassingen in de markt.

PostNL ziet daarom veel waarde in een publiek-privaat model waarin de overheid publieke belangen en interoperabiliteit borgt en marktpartijen ruimte krijgen om te investeren, innoveren en opschalen. Zo kunnen publieke toepassing en private schaal elkaar versterken en samen brede maatschappelijke adoptie versnellen.

De rol van PostNL

Voor PostNL is dit niet uitsluitend een technologisch vraagstuk. Al meer dan twee eeuwen vervullen wij een maatschappelijke rol in het verbinden van burgers, bedrijven en overheden door het betrouwbaar uitwisselen van informatie, documenten en goederen. Juist nu steeds meer van deze interacties digitaliseren, is betrouwbare digitale identiteit een noodzakelijke bouwsteen om die publieke en economische functies veilig naar de digitale wereld te brengen. PostNL ziet zichzelf daarbij niet als eigenaar van een gesloten platform, maar als één van de partijen die kan helpen om de Europese infrastructuur voor digitale identiteit en vertrouwen te vertalen naar toepassingen die burgers en bedrijven daadwerkelijk gebruiken

Drie aandachtspunten voor de politiek

PostNL vraagt de politiek daarom bij de verdere ontwikkeling van de European Business Wallet en eIDAS drie uitgangspunten centraal te stellen:

1. **Borg interoperabiliteit binnen één Europees vertrouwensstelsel.**
Zorg dat Business Wallets, persoonlijke EUDI-wallets en vertrouwensdiensten betrouwbaar kunnen samenwerken en voorkom gesloten ecosystemen en onnodige afhankelijkheid van individuele aanbieders.
2. **Combineer sterke publieke waarborgen met ruimte voor innovatie.**
Borg veiligheid, privacy, toegankelijkheid, toezicht en duidelijke verantwoordelijkheden, maar bied publieke en private partijen ruimte om toepassingen te ontwikkelen.
3. **Stuur vanaf het begin op concrete toepassingen en adoptie.**
Laat overheid en bedrijfsleven gezamenlijk toepassingen ontwikkelen en opschalen waarin digitale identiteit aantoonbaar maatschappelijke en economische waarde toevoegt.

Nederland heeft niet alleen behoefte aan betrouwbare digitale identiteit, maar aan een betrouwbare digitale interactieketen: van identificeren en autoriseren naar communiceren, handelen en aantoonbaar afronden. PostNL draagt vanuit zijn brede maatschappelijke en economische rol graag bij aan de verdere ontwikkeling en praktische toepassing van dit vertrouwensstelsel.